

جایگاه مکان‌های باارزش هویتی - معنایی

در شهرهای مقصد گردشگری

ارائه یک الگوی عملی برای ارتقاء فضای گردشگری شهر مشهد

نویسنده: نندگان:

معتصومه ترانگر

مؤسسان ثابت تیموری

حسین مبینی

گروه مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری پژوهشکده گردشگری

سازمان جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

سرشناسه	توانگر، معصومه، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	جایگاه مکان‌های باارزش هویتی-معنایی در شهرهای مقصد گردشگری: ارائه یک الگوی عملی برای ارتقاء فضای گردشگری شهر مشهد/ نویسندگان معصومه توانگر، مژگان ثابت تیموری، حسین مبینی.؛ [برای] گروه مدیریت و برنامه ریزی گردشگری پژوهشکده گردشگری سازمان جهاد دانشگاهی خراسان رضوی. مشهد: جهاد دانشگاهی، واحد مشهد، پژوهشکده گردشگری، ۱۳۹۹.
مشخصات نشر	۱۸۲ ص.
مشخصات ظاهری	جهاد دانشگاهی، واحد مشهد، پژوهشکده گردشگری؛ ۵۶۹
فروست	۹۷۸-۹۶۴-۳۲۴-۴۳۱-۶ ۳۹۰۰۰۰ ریال
شابک	فیبا
وضعیت فهرست نویسی	گردشگری -- ایران -- مشهد -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع	Tourism -- Social aspects -- Iran -- Mashhad
موضوع	گردشگری -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع	Tourism -- Social aspects
موضوع	شهرسازی -- ایران -- مشهد -- طرح و برنامه ریزی
موضوع	City planning -- Iran -- Mashhad -- Design
موضوع	عمران شهری -- ایران -- مشهد
موضوع	Community development, Urban -- Iran -- Mashhad
شناسه افزوده	ثابت تیموری، مژگان، ۱۳۵۲-
شناسه افزوده	مبینی، حسین، ۱۳۶۷-
شناسه افزوده	جهاد دانشگاهی، واحد مشهد، پژوهشکده گردشگری
شناسه افزوده	جهاد دانشگاهی، واحد مشهد، پژوهشکده گردشگری. گروه مدیریت و برنامه ریزی گردشگری
رده بندی کنگره	G1
رده بندی دیویی	۳۳۰.۷۹۰۵
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۵۹۶۳۶

جایگاه مکان‌های باارزش هویتی-معنایی در شهرهای مقصد گردشگری

ارائه یک الگوی عملی برای ارتقاء فضای گردشگری شهر مشهد

نویسندگان: معصومه توانگر، مژگان ثابت تیموری و حسین مبینی

آماده‌سازی و ویراستاری: واحد فنی دفتر نشر / چاپ: معلم / صحافی: احمدزاده

چاپ اول ۱۳۹۹ / شماره نشر ۵۶۹

ISBN: 978-964-324-431-6

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۲۴-۴۳۱-۶

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۳۹۰/۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۵	دیباچه
۸	۱. مفاهیم مربوط به مکان، فضا، هویت و ارزش
۹	مکان و فضا
۱۰	مفاهیم و مبانی مربوط به ارزش
۱۲	اهمیت ارزش‌ها
۱۵	منشأ ارزش‌ها
۱۶	ارزش‌ها از نظر جامعه‌شناسی
۱۹	ارزش‌های اخلاقی
۲۲	ملاک صدق و سبب در قضایای ارزشی
۲۳	مکان‌با ارزش
۲۴	مفاهیم و مبانی مرتبط با هویت
۲۵	معانی لغوی هویت
۲۷	هویت از منظر چارچوب‌های فکری: سبب‌زدن (پیش از مدرن، مدرن و پست‌مدرن)
۲۷	هویت در دوران پیش از مدرن
۳۰	هویت در اندیشه مدرن
۳۵	مفهوم هویت در عصر پست مدرن
۴۱	هویت از دیدگاه اسلام
۴۵	هویت در نگاه ملاصدرا
۵۱	هویت شهر و هویت مکان
۵۲	هویت در شهر پیش از مدرن، مدرن و پست‌مدرن
۶۹	ارزش و هویت و ارتباط آنها با یکدیگر
۷۳	مفاهیم مربوط به انواع خاصی از گردشگری در رابطه با مکان‌های با ارزش معنایی و هویتی
۷۳	گردشگری شهری
۷۴	گردشگری فرهنگی
۷۷	گردشگری خلاق
۷۸	معیارهای مرتبط با شناسایی مکان‌های با ارزش هویتی
۸۰	۲. رویکردهای نظری و تجارب عملی مواجهه با مکان‌های با ارزش معنایی و هویتی شهرها
۸۲	رویکرد اقتصادی؛ ارائه راهبرد اصالت‌بخشی به بافت‌های شهری
۸۲	نظریه اصالت‌بخشی
۸۳	رویکرد حفاظت و تجدید حیات شهری

۸۴	باززننده سازی شهری
۸۶	بازآفرینی شهری
۸۸	تجارب عملی کشورها و شهرهای منتخب در مواجهه با مکان‌های بازارش معنایی هویتی
۸۸	رویکرد کشور مصر در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ شهر قاهره
۹۱	رویکرد کشور ترکیه در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ شهر استانبول
۹۵	رویکرد کشور آذربایجان در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ شهر باکو
۹۸	رویکرد کشور ایتالیا در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ شهر رم
۹۹	رویکرد کشور چین در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی
۱۰۲	رویکرد کشور مالزی در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی
۱۰۳	رویکرد سور سوریه در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ دمشق، پیش از جنگ
۱۰۵	رویکرد سور عراق در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی؛ شهر کاظمین
۱۰۸	سیر تکاملی رویکردهای برنامه‌های حفاظت و بازآفرینی در بافت‌های فرهنگی - تاریخی کشورهای جهان
۱۱۰	رویکردهای موجود در مواجهه با مکان‌های بازارش هویتی در ایران
۳	شناسایی معیارهای انتخاب مکان‌های با هویت در مقاصد گردشگری و بررسی میزان ارزشمندی معیارهای
۱۱۶	شناسایی شده، جهت تعیین مکان‌های با هویت در شهر مشهد (ارائه الگوی عملی)
۱۱۷	معیارهای عام شناسایی مکان‌های با هویت
۱۱۸	معیارهای خاص شناسایی مکان‌های با هویت در شهر مشهد
۱۲۲	چگونگی پیدایش شهر مشهد
۱۲۲	تاریخچه رشد شهر مشهد
۱۲۶	ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی خراسان رضوی و مشهد مقدس
۱۲۷	سیر تحول جمعیت شهر مشهد
۱۲۷	مروری بر طرح‌های توسعه شهری مشهد
۱۳۴	جایگاه هویت در طرح جامع کلانشهر مشهد
۱۵۱	معیارهای خاص جهت شناسایی مکان‌های بازارش هویتی در شهر مشهد
۱۵۱	الف) معیارهای برگرفته از گذشته و حال شهر مشهد
۱۵۸	ب) عوامل شکل‌دهنده به هویت شهر مشهد در آینده
۱۵۹	الگوی بررسی میزان ارزشمندی معیارهای شناسایی شده جهت تعیین مکان‌های با هویت در شهر مشهد
۱۵۹	ارزشمندی معیارهای هویت مکان از منظر ساکنین شهر مشهد
۱۶۴	ارزشمندی معیارهای هویت از نظر اسلام و تعالیم دینی
۱۶۵	ماهیت ارزشی معیارها براساس ملاک‌های اسلامی و دینی
۱۷۴	سخن پایانی
۱۷۷	منابع

دیباچه

در طول حیات بشری یکی از دغدغه‌های مهم هر تمدن و حکومتی، نشر و تعمیق افکار و فرهنگ متعلق به آن بوده است. تمدن‌ها همواره از راه‌های گوناگونی برای رسیدن به این هدف بهره می‌برده‌اند. شکل‌بندی و توسعه محیط کالبدی، اساس ویژگی‌های یاد شده از جمله مهمترین راه‌ها در این خصوص محسوب می‌شده است. ارزش و هویت به عنوان دو مفهوم کلیدی، بخش مهمی از ویژگی‌های تمدنی هر جامعه را در بردارد. از این رو مکان‌های دارای ارزش هویتی جایگاه مهمی در این عرصه دارند و به منظور برنامه‌ریزی و خلق مکان‌های متناسب با چنین ارزش و هویتی ضرورت توجه به مفاهیم ارزش و هویت جایگاه ویژه‌ای دارد.

از سوی دیگر مفاهیمی همچون ارزش و هویت، عنوان اسامی معنی درمقایسه با اسامی ذات و انضمامی، پیچیدگی‌های خاصی دارند. این پیچیدگی به خاطر غیرمادی و ذهنی بودن این مفاهیم است. چنین وضعیتی سبب آن شده است که تصدیق چنین واژگانی مشکل‌ر بوده و در واقع مانع همفکری در این خصوص شود. از این رو می‌توان گفت واژگانی همچون ارزش و هویت را می‌بایست در اثر مشاهده و ادراک وضعیت عینی و تناسب آن با ذهنیتی (انسان) که در آن ساخته شده است معنی کرد.

درک چنین واژگانی در گام اول، منوط به درک انسان و جایگاه درست آن با توجه به اینکه در بینش‌ها و تفکرات مختلف، نوع نگاه به انسان متفاوت است، می‌توان به تمایزات موجود در این خصوص و ضرورت توجه به آن اهمیت داد. در بررسی مفاهیمی همچون ارزش و هویت دو وجه عمده قابل ارزیابی و استنباط است. وجهی مصطلح و عام که به اشتراکات و فهم کلی از این مفاهیم می‌پردازد و دوم وجه فکری و عقیدتی که دربردارنده لایه‌های اساسی در خصوص شکل‌بندی چنین مفاهیمی در حوزه برنامه‌ریزی و طراحی است. که چنین وجهی (مورد اخیر) در ارتباط انسان و جایگاه او تعریف و تبیین می‌شود.

در مواجهه با «مکان با ارزش هویتی» ضرورت توجه به دو سطح مهم از اقدامات اهمیت دارد:

(ب) اقدامات اجرایی.

(الف) اقدامات تنوری و نظری